

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumerat: miesięcznie 3 mk. 06 fen., kwartalnie 9 mk. 06 fen. za odnośnienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz pełnowyrazowy jednorazowy na I koi. 1 mk. 50 fen. na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Po przesileniu kanclerskiem.

Nominacja hr. Hertlinga na kanclerza Rzeszy niemieckiej odbiła się w prasie zagranicznej — jak czytamy w „Voss. Ztg.” — echem przeważnie sympatycznym. Zwłaszcza w Austrii i na Węgrzech zadowolenie z powodu takiego rozstrzygnięcia przesilenia, i że przyczynił się on niewątpliwie do umocnienia wspólnej polityki obu mocarstw.

Między innymi „Neue fr. Presse” wywodzi, że „daje on rękojmię jednolitego działania Niemiec ze sprzymierzeńcami”. W podobnym duchu piszą też dzienniki węgierskie.

W kręgach neutralnych kanclerstwo Hertlinga uważane jest jako postęp w kierunku parlamentaryzacji. „Politiken” kopenhaska kładzie nacisk na symptomatyczne znaczenie ustąpienia Helffericha. Hertling — wywodzi dalej — jest pierwszym kanclerzem, który za warunek przyjęcia godności kanclerskiej postawił zgodę stronnictw większości. Niemniej jednak pismo to wyraża obawę, że hr. Hertling mógłby uleść wpływowi prawicy.

Prasa angielska zaznacza pokojowy nastrój Hertlinga. B. berliński korespondent „Timesa” temu nastrójowi przypisuje jego wybór i wraz z innymi dziennikami angielskimi spodziewa się, że nowy kanclerz Rzeszy prześle Włochom propozycję pokoju osobnego. „Times” twierdzi, że i w Rzymie oczekują propozycji podobnej.

Co się tyczy stosunku tej sprawy do Polski, „Gazeta Narodowa” z d. 6 b.m. pisze:

„Przesilenie kanclerskie załatwione; jest nowy kanclerz, do którego możemy mieć zaufanie. Groziło nam wszakże niebezpieczeństwo dostania się pod rządzą zdecydowanego wroga polskości, księcia Bülowa. Przeciw tej kandydaturze musieliśmy jasno i stanowczo sformułować swoje zdanie...”

Kto będzie premierem ministrów?

Wobec tego, że władze okupacyjne nie chcą widzieć Adama hr. Tarnowskiego, jako prezesa ministrów polskich, kwestja obsadzenia tego stanowiska stoi znowu otworem.

Jako kandydatów, którzy mogą mieć lepszą widokli objęcia prezesury w gabinetie polskim wymieniają: przewodniczącego w komitacji przejściowej Tymczasowej Rady Stanu, p. Mikułowski-Pomorskiego i Henryka hr. Potockiego.

Prawdopodobnie jedną z tych osób przedstawi Rada Regencyjna władzom okupacyjnym do zatwierdzenia.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 8 listopada:

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na froncie Flandryjskim nieprzyjacieli nie ponawia swych ataków.

Działalność artyleryjska pozostawała ożywiona; wzmożła się mianowicie przeciwko odcinkom nad Izera i pod Pascheudaele.

Na miasto Dixmuiden skierowano gwałtowny ogień minowy.

Na północ od Poeschikapelle, oraz pod Armentieres odparto angielskie oddziały wywiadowcze.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

W nizinie Allette sprowadzono 2 pomysłowych walk w przedpolu jeńców francuskich.

Front gen. marsz. polnego księcia Albrechta Wirtemberskiego.

W Sundgau ożywiona już od dni kilku działalność artyleryjska wzmożła się po obu stronach kanału Ron Rona do największej gwałtowności. Francuskie oddziały szturmowe ruszyły po południu naprzód na północ i na południe od kanału. Pod Ammerzweller odrzucono nieprzyjaciela. Na zachód od Heidweiler wysunięte naprzód części rowów pozostały w jego rękach. Ponownie podjęte tutaj wieczorem natarcia francuzów załamały się z wielkimi stratami.

Od dnia 8 listopada przeciwnicy utracili w walkach napowietrznych, oraz wskutek ognia samolotów obronnych 24 samoloty. Porucznik Wuesthoff odniósł 24 i 25-te zwycięstwo napowietrzne.

Wschodni plac boju.

Pod Brodami, oraz nad Mołdawa ogień żywił się przejściowo.

Front macedoński.

W łuku Czerny działalność artyleryjska jest znowu spotęgowana.

Włoski teren walk:

Oddziały nasze, posuwające się naprzód po drogach górskich, złamały opór nieprzyjacielskich straży tylnych.

Nieprzyjacielowi, który trzymał się jeszcze nad środkową Tagliamento między Tolmezzo a Gemona; oraz przy starych fortyfikacjach Monte S. Simone odcięto ruchem oskrzydającym kolumn atakowych odwrót. Dotychczas musiało się poddać 1700 wiołów (a wśród nich 1 generał) z 80-ma działami.

Na równinie wywiązały się walki wzdłuż Livenzy. W dzielnym natarciu niemieckie i austriacko-węgierskie dywizje wywalczyły przejście pomiędzy zburzonymi mostami i odrzuciły nieprzyjaciela w kierunku zachodnim.

Ogólna liczba jeńców wyrosła do przeszło 250 000, zdobycz w działach do przeszło 3.800.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff:

Nowa kleska Włochów.

Największy

Komunikat austriacki.

WIEN. (B. W. T.) Urzędowo donoszą 8 listopada:

Front włoski.

Armje sprzymierzone marszałka polnego arcyks. Eugenjusza z niezmordowanym pościgu dotarły wozoraj nad Livenzję.

Nieprzyjacieli stawiał wszędzie najgwałtowniejszy opór przy przekroczeniu rzeki. Został jednak w wielu miejscach przez austro-węgierskie i niemieckie wojska odrzucony i zmuszony do dalszego odwrotu.

Także i w górach w wielu punktach, stawiając wroci uporczywy opór.

Na południe od Tolmezzo poza naszym frontem waleczna grupa włoska pod dowództwem komendanta 86 dywizji, mając oparcie w Verto-Sn. Simone, zdołała się utrzymać przez kilkanaście dni wobec osaczających ataków naszych w ojsk górskich i strzelców niemieckich.

Dopiero przedwczoraj wieczorem działa włoskie zastanowiły swój ogień. Wczoraj nieprzyjacieli całkowicie zasypały w swych stanowiskach, wyszedł w powietrze wzgórze Verto. Próby jego przebicia się przez nasze linie, rozbiły się.

Po honorowej walce przeciwnik w sile kilku tysięcy ludzi złożył broń.

Także w górach Cadore i na grzbiecie Primier przyszło do gwałtownych walk. Nasze wojska opanowały ważne punkty.

Co się tyczy jeńców i łupu, to w dniu wczorajszym w ręce sprzymierzonych wpadł jeden generał, sztab dywizyjny, 2 pułkowników, 170 oficerów, 17.000 żołnierzy, 80 dział i 6 latawców.

Ogólna liczba jeńców wzrosła na 250.000 zaś liczba zdobytych dział wzrosła do 3.800.

Na froncie rosyjskim i na Bałkanie bez zmiany.

Wojna domowa.

KOPENHAGA, 9 | 11. Z Petersburga donoszą, że wybuchła tam obecnie wojna domowa. Na wielu ulicach wzniesiono barykady.

Došlo już do wielokrotnych krwawych starć wojska z tłumem.

W dzielnicach robotniczych panuje jawny bunt.

Ruch bolszewicki czyni wielkie postępy.

Agencja telegraficzna w rękach bolszewików.

Biurow Reutera donoszą z Petersburga:

Oddział marynarzy, dowodzonych przez rewolucyjną komitację bolszewików, zajął wszystkie pomieszczenia urzędowej Petersb. Ag. Tel., centrale telegraficzne, bank państwa i ministerjum marynarki, gdzie odbywają się posiedzenia rady republiki rosyjskiej, przerwane wobec tych wydarzeń.

BERLIN, 9 | 11. Główna kwatery prasowa donosi:

Stacja radiotelegraficzna niemieckiego frontu północno-wschodniego przejęła depeszę iskrową wysłaną z Petersburga do komend wszystkich armij.

Na rozkaz komitetu rewolucyjnego wszyscy więźniowie polityczni zostali wypuszczeni.

Ministrowie handlu Konowalów, dobroczynności Kiszkii, spraw zagranicznych Tereszczonko, sprawie-

dłiwości Maljanowicz i spraw we-wnętrznych Nikitin—uwięzieni.

Przez ministrów Kiereński uciekł. Dom jego otoczono i przeszukano celem aresztowania go, lecz przepadł bez śladu.

Na wszystkie strony rozesłane telegramy z rozkazem aresztowania Kiereńskiego. Wszelka pomoc okazana mu w jakiejkolwiek formie uważana będzie za zdradę stanu.

O natychmiastowy pokój.

KOPENHAGA 9 | 11. „Socialdemokraten” dowiaduje się z Petersburga, iż bolszewicy zawiadnęli miastem.

Lenin wydał proklamację, z określeniem programu.

Główny punkt stanowi zawarcie natychmiastowego pokoju.

Evakuacja Moskwy.

STOKHOLM 9 | 11. Podczas, gdy ministerja i inne gałęzie administracji emigrują z Petersburga do Moskwy, władze miejskie moskiewskie zaczęły się same ewakuować.

Położenie beznadziejne.

GENEWA 9 | 11. Petersburski korespondent „Petit Parisien” określa położenie w stolicy rosyjskiej i na prowincji, jako beznadziejne.

Ludność opanowana została przez jakiś fatalizm. Nikt nie interesuje się wojną.

Wszyscy zajmują się tylko sprawami żywnościowymi.

Niemcy muszą przekonać Anglię.

AMSTERDAM, 9 | 11. Dzienniki angielskie podkreślają, iż Balfour żąda od Niemiec, że muszą one przekonać Anglię o swem usposobieniu demokratycznym, o ile chcą mieć pokój.

Na linii Livenzy.

WIENNA, 9 | 11. Z głównej kwatery prasowej donoszą 7 b. m. wieczorem: Pościg na froncie włoskim postępuje pomyślnie naprzód. Wejśka sprzymierzone dotarły do linii Livenzy. Wzięto do niewoli kilka tysięcy jeńców.

Londyńskie „Daily News” piszą: Wcale nie były potrzebne zapewnienia Balfours i Asquith'a dla przekonania zwykłego widza o tem, że Niemcy mniej niż kiedykolwiek są gotowe obecnie do brania pod uwagę bezwarunkowego opuszczenia zajętych przez nie terytoriów.

Inna kwestja, czy Niemcy są zdecydowane ustalić warunki, na jakich Anglija chciałaby zawrzeć pokój.

Balfour powiedział, że nie będzie owocna żadna konferencja, zwołana podczas akcji wojennej, nie zaś pod koniec wojny.

Pokój niemiecki byłby nieszczęściem dla Europy i całego świata, ale „pokój wyczerpania” byłby zaledwie o jeden stopień lepszy.

Chwila bieżąca.

— „Taegliche Rundschau” zwraca uwagę na fakt, że przedstawiciele centrum, postępowej partji ludowej i socjal demokracji udali się wczoraj do kanciera Rzeszy w celu omówienia obecnej sytuacji.

— Austrjacki urząd żywnościowy będzie niebawem przekształcony na samodzielne ministerjum żywnościowe.

— Angielska prasa prawnicowa nie ukrywa obaw, co do groźnego stanu rzeczy w Irlandji.

— Niektóre z ostatnich dzienników francuskich z wściekłością wy-

stępują przeciwko Rosji, jako winowajczyni wszystkich nieszczęść.

— „Riecz” donosi, że generałowie Brusilow i Russkij powołani będą wkrótce do służby czynnej na froncie.

Co słychać nowego?

Gen.-Gubernator v. Beseler o Polsce.

Na listopadowym zebraniu berlińskiego Towarzystwa Geograficznego, po odczycie dr. Wunderlicha, genert-gubern. von Beseler oświadczył:

Nasze usiłowania dają ku temu, aby uczynić pożytecznym członkiem w gronie państw europejskich kraj, który pod każdym względem jest jeszcze nową ziemią i zawiera w sobie pod wieloma względami ziarna wielkiego rozwoju.

„Admistracja niemiecka ma nadzieję, iż uczynione przez nią początki uda się jej rozwinąć ku pożytkowi kraju i niemieckiej ojczyzny”.

Uchwala zebrania obywatelskiego we Lwowie.

Zebrani na obywatelskiej konferencji w dn. 23 października 1917 r. przedstawiciele wszystkich sfer społeczeństw bez różnicy przekonań politycznych, zwracają się do Wysokiego Koła Polskiego z prośbą i żądaniem, by silnie i nieustępliwie stało w obronie postulatów przedłożonych ministrowi spraw zagranicznych w sprawie Legionów i uznało ich zatwierdzenie jako konieczny warunek porozumienia się z rządem. Od warunku tego nie wolno odstąpić, zważywszy, że pełnego uwzględnienia tych postulatów oczekuje i domaga się cały naród.

Ograniczenie wyrobu spirytusu w Austrii.

Z Wiednia donoszą do „Głosu Narodu”: Jak podaje „Abend”, urząd żywnościowy wydał polecenie władzom krajowym, aby ściśle przestrzegali, jaką ilość ziemniaków mają zużyć górzelnie rolnicze do fabrykacji spirytusu. Ilość ziemniaków na ten cel przeznaczoną znacznie ograniczono. Z produkcji mają być pokryte tylko zapotrzebowania armji w polu, wojskowo-techniczne i dla celów leczniczych. Do fabrykacji spirytusu może być użyty tylko towar uszkodzony, niezdający dożywienia.

KRONIKA.

Tridium ku ozoi św. Stanisława.

Przez trzy dni, poprzedzające uroczystość św. Stanisława Kostki, patrona młodzieży polskiej, a więc dziś w sobotę 10-go, jutro w niedzielę 11-go i poniedziałek 12-go b. m. o godz. 4 po poł. odbędzie się w kościełku Im. Marii stosowne ćwiczenia duchewa.

Jutrzejże zebranie Stow. Kupców Polskich.

Jutro w niedzielę 11 b. m. o g. 4-ej po poł. odbędzie się ogólne zebranie członków Stow. Kupców Polskich w lokalu własnym przy ul. Kościuszki 16.

O wydzierżawienie pól.

Wszyscy, którzy chcą wydzierżawić polka przy ul. Koszarowej, prawa i lewa strona, winni się zjawić dziś w sobotę 10 b. m. do p. A. Świeżego na Zawodzie ul. Henryka dom własny.

Dzisiajże zebranie Polskiego Tow. Krajoznawczego.

Dziś w sobotę dn. 10 b. m. o g. 5 i pół po poł. odbędzie się ogólne zebranie członków Towarzystwa. Porządek dzienny: 1) wybór prezydium ogólnego zebrania, 2) sprawozdanie z działalności za rok ub., 3) sprawozda-

nie kasowe, 4) wybór nowego Zarządu, 5) wnioski. Zebranie odbędzie się w lokalu Gimnazjum T. O. S. ul. Kościuszki nr. 19A.

O liczny udział członków Zarząd prosi usilnie.

O odzież.

Zbliża się zima. W chłodny poranek jesienny, drząc od zimna, podąża do szkoły dziecię niezamożnych rodziców.

Dzieci niezamożnych rodziców! Jakież bezmiar troski i bólu gnębi nieszczęśliwą matkę, która wysyła swe maleństwo do szkoły bez cieplejszego ubranka, dostojnie o chłodzie i głodzie!

Niech więc matki, które dzięki szczęśliwemu zrządzeniu losu wolne są od trosk o swe maleństwa, matki, których dzieci nie odczuwają braku chleba i ubrania, w imię macierzyńskich uczuć starają się przyczynić o ile możności do otarcia łez i zmniejszenia niedoli innych.

Sprzedaż nafty.

W dniu wczorajszym w godzinach rannych zwracał ogólną uwagę olbrzymi „ogonek” przy sklepie w ul. Panny Marii nr. 39. Celem tego zgromadzenia, jak się okazało, jest sprzedaż nafty, którą nabywać można po pół litra w cenie mk. 2 fen. 10 we wtorki i piątki każdego tygodnia od godz. 9 rano do 1 po poł.

Przy sprzedaży wymagane jest okazanie legitymacji.

Z Deputacji Żywnościowej.

Zelówki.

Celem ułatwienia nabycia zelówek jaknajszerszym strom ubogich mieszkańców naszego miasta, Deputacja Żywnościowa ogranicza do minimum formalności legitymacyjne przy zakupie zelówek.

Mąka pszenna.

W drugiej połowie grudnia r. b. zostaje za kartkami rozdana mąka pszenna po pół funta na osobę. Prawdopodobnie rozdawcziano mąki pszennej będzie uskuteczniawo ce dwa mieniące. O cenie mąki i czasie wydawania nastąpią osobne ogłoszenia.

Nici.

Wobec zupełnego prawie braku nici w mieście, Dep. Żywn. zwróciła się do odpowiednich władz o wydanie pewnej ilości nici na potrzeby miasta. Jest nadzieja, że zabiegi Deputacji uwieńczone będą pomyślnym skutkiem w czasie najbliższym i pasek na nici pęknie.

Zjazd Zjednocz. Ludowego.

Zarząd Główny Zjednoczenia Ludowego ogłasza, że z powodów niezależnych od Zarządu Zjazd Zjed. Ludowego został odroczony. Termin 10 listopada przełożony jest na pierwsze dni grudnia b. r.

W pałacej sprawie.

Mieliśmy już sposobność wyjaśnić naszym czytelnikom jakie uszkodzenia mogą kwestionować wartość obiegową banknotów rosyjskich. Paragrafy ustawy obowiązującej obecnie u nas mówią, że banknoty te nie są ważne, gdy brak ich trzech ówierci, conajmniej liter serji z jednej strony, podpisu kasjera i jednego z 2-ch numerów, lub jeżeli z dwóch niekompletnych numerów nie można zestawić jednego całkowitego i t. d.

Tymczasem niesumiennej spekulacja, czchająca na wydarciu mieszkańcom Królestwa około miljarða będących w obiegu rubli czyni z okoliczności tak małej wagi i czysto przypadkowej, że podniezszona część tych rubli nie może być obecnie wy-

mieniona na nowę, zarazem operetkę i zbrodnię.

Pytamy co mają robić tysiące rodzin, których jedynym zasobem, ostatecznym groszem są dawniej zaoszczędzone lub zarobione ruble, skoro najdrobniejsze uszkodzenie, którego nie da się uniknąć, ma rzekomo odbierać wszelką ich wartość?

Doprawdy, gdyby zulusom chciano dowodzić, że banknot odrobine nadarty lub wyarty nie jest pieniądzem, wzięliby to za żart! Ale u nas w centrum Europy nikczemne machinacje spekulacyjne nie cofają się przed wstawianiem w nas, że pieniądze papierowe przekłute igłą powinny być bojkotowane, aby wskutek tego zabezpieczony mógł być ludność wydatę.

Obserwujemy na każdym kroku komiczno-tragiczne widowiska, jakie tworzą zadarte głowy, szukające pod światło z godną lepszej sprawą wagą dziurki w całym banknocie, który przez czas lub złośliwe ukłucie igłą uległ defloracji.

Sądymy również, że kwestja ta u nas może być wziętym polem działania dla polskiej prokuratury.

Chodzi o ogromne sumy, które eby nie przeszły z rąk pracowitych do brudnych łap spekulacji.

Czas nagli!!!

Loterja R. G. O.

Losy do klasy czwartej loterji klasycznej R. G. O. już nadeszły z Warszawy i są do nabycia w biurze Rady Op. m. Częstochowy (Staszica 3) i głównego kolektora p. R. Pruszkowskiego (Panny Marji 26).

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie 15.

Czwartkowe posiedzenie Rady miejskiej zagał o godz. 5 m. 25 prezes Kondratowicz, stwierdzając obecność 22-ch radnych, (ogólna liczba 36).

O dar cesarza Karola.

Nim przystąpiono do porządku obrad przewodniczący odczytał list maj. Klettlingera do Rady miejskiej, zawiadamiającego ją, że cesarz Karol ofiarował miastu Częstochowie statkę Matki Boskiej, o czym pisaliśmy już w „Gońcu”.

Rada po wysłuchaniu listu, zawierającego w swej treści prócz oficjalnego zawiadomienia życzenia pomyślnego rozwoju miasta, postanowiła za pośrednictwem maj. Klettlingera przesłać cesarzowi Austro-Węgier wyrazy podziękia.

Rada m. Częstochowy Radzie regencyjnej.

Do prezydium wpłynął nagły wniosek o wystosowanie adresu powitalnego do Rady regencyjnej z okazji objęcia przez nią władzy państwowej. Zredagowany wniosek, który odczytany będzie na posiedzeniu następnym powierzono prezydium.

Pożyczka mk. 300,000.

Po dyskusji Rada uchwaliła upoważnić Magistrat do zaciągnięcia pożyczki w sumie 300,000 mk. w Polskiej Kasie Krajowej z zastrzeżeniem placenia nie 6 lecz 5 proc. w stosunku rocznym.

Suma ta przekazana będzie w całości Dep. żywnościowej.

Nagle wnioski.

Prezydium Rady złożono kilka nagłych wniosków omawiających sprawy bardzo doniosłe dla mieszkańców Częstochowy.

W sprawie żywnościowej.

Pierwszym z rozpatrywanych wniosków był wniosek rad. St. Jastrzęb-

skiego i innych, którzy domagali się wyjednania u odpowiednich władz pozwolenia na dowóz produktów żywnościowych z innych powiatów i wydania zakazu wywozu ich z Częstochowy. Wnioskodawcy proponowali szereg zmian, rozpoczęcie energicznej walki z wzrastającą z dnia na dzień spekulacją itd.

W sprawie tej prócz rad. St. Jastrzębskiego przemawiali radni: J. Zagórski, Nirenberg, Sachs i nadburmistrz dr. J. Marczewski.

W dłuższym przemówieniu p. nadburmistrz oświadczył, iż prokurator Królewsko-Polskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie złożył już Magistratowi projekt powołania urzędu do walki ze spekulacją, i że sprawa ta jest już bliska jej urzeczywistnienia. Pan nadburmistrz interpelował już kilkakrotnie w sprawie ułatwienia dowozu żywności z innych powiatów p. nac. pow. częstochowskiego, a był również obecnym na zjeździe w stolicy, która przygotowała projekt ogólnego krajowego obrony spożywców przed nadmiernym ciągnięciem zysków przez producentów.

Po dyskusji Rada powołała specjalną delegację, która uda się do Warszawy celem konferowania z Szefem Administracji w sprawie dowozu artykułów żywnościowych z powiatu, co niepowinno napotykać trudności i wywozu z miasta, który zdaniem Rady winien być jaknajsurowiej przestrzegany.

W imieniu m. Częstochowy udadzą się do Warszawy: burmistrz Bandtke-Stężyński, radni St. Jastrzębski, W. Sachs i L. Tempel.

Delegacja uda się również do nac. pow. częstoch.

W sprawie szkół.

Wniosek nagły rad. J. Wróblewskiego o ogłoszenie zapisów działawy do szkół, wobec tego, że sprawa jest w toku upadł. Niezadowolony z takiego załatwienia sprawy radny Wróblewski opuścił salę.

O „dziurkowane” ruble.

Radny J. Zagórski zgłosił wniosek nagły, poruszający niezmiernie aktualną sprawę niecennego wyzysku z rublami „dziurkowanymi”, które jakoby są nieważne.

Wnioskodawca żądał aby Rada złożyła za pośrednictwem Magistratu odpowiednim władzom memorjał w tej sprawie.

Rada uchwaliła pelecic to komisji fin.-budżetowej, która ma odpowiednio zredagowany memorjał przesłać Magistratowi.

Na kuchnie robotnicze.

Po dyskusji przyjęto wnioski o uchwalenie subsydjów na prowadzenie kuchni robotniczych na Ost. Groszu mk. 7200 miesięcznie i Związkuwo szermienia oświaty wśród żydów mk. 4375 z warunkiem, że sumy te otrzymywać będą Doraźne Pomocochrześcijańska i żydowska, które też mają wypowiedzieć swe opinie w tej sprawie.

Z pol.

Sprzęt okopowizn został ukończony prawie wszędzie, tylko w niektórych majątkach większych odbywa się jeszcze sprzęt resztek kartofli, buraków i marchwi.

Pozatem rolnicy kończą pospiesznie roboty około uprawy roli pod zasiewy wiosenne.

Miał ojciec trzech synów: dwu było paskarzy, a trzeci poeta.

Z występu Olgi Desmond.

Występ słynnej tancerki p. Desmond cieszył się znacznym powodzeniem i sprowadził dosć liczny zastęp publiczności.

Poza muzyką programową, tego rodzaju uplastycznianie form muzycznych jest nowością ostatnich czasów.

Jeżeli sięgniemy do historii muzyki, to zauważymy tam wiele danych, że taniec miał wielki wpływ na rozwój muzyki i w samych jej początkach, gdyż wiadomem jest, iż muzyka w okresie przygotowawczym trwała najdłużej od innych sztuk, a to z powodu braku wzorów w naturze. Więć, jak za pomocą mowy, a raczej podwyższania lub obniżania wysokości dźwięku w mowie (modulowania) natrafiano stopniowo na odstępy omiędzy dźwiękami (interwale) tak taniec zryw wytwarzał rytmikę, bo był on niezbędnym również dla uzewnętrznienia tego, co człowiek odczuwał; doskonale więc można tańcem tłumaczyć style i nastroje danych utworów, jak to widzieliśmy naprz. w walcu z Fausta, lub klasycznym a wzniosłym „Largo” Maendla, to znów w nocturnie „Es—dur Chopina. Te trzy utwory różnią się zasadniczo co do stylu — a można powiedzieć, że różnice te uwydatnione były znakomicie; to samo można powiedzieć i o pozostałych kracjach.

P. Taube jest pianistą, wysoce utalentowanym, posiada wiele uczucia, smaku i dystynkcji w grze obok pięknego uderzenia i znacznej techniki. Oprócz programu wykonał utwory Liszta, Moszkowskiego i inne, ciesząc się wyjątkowym powodzeniem.

Znakomitą interpretatorkę myśli muzycznych za pomocą mimiki i tańca, przyjmowało z zapalem. b—mol.

Rozporządzenie.

Ostrzeżenie o przyjmowaniu banknotów rublowych, w szczególności takich, które nie są w stanie zupełnie beznagannym.

Ze źródeł urzędowych komunikują nam, co następuje:

„Publiczność ostrzega się jak najusilniej przed przyjmowaniem papierowych banknotów rublowych, aby ją zachować od znacznych strat pieniężnych.

„Jak Rosja powalona została pod względem wojskowym, tak też upadła pod względem gospodarczym, a szczególnie pod względem swej gospodarki pieniężnej. Zapas złota rosyjskiego Banku państwa nie znajduje się już w jego posiadaniu, ale leży w największej części w Londynie.

„Jak świat neutralny zapatruje się na położenie Rosji, wynika z kursu rubla papierowego za granicą. W Stokholmie płać obecnie za rubla, przeliczywszy to na marki, 88 marek za 100 rubli.

„To anamionuje rozpaczliwe położenie, ponieważ jeszcze nigdy rosyjskie pieniądze papierowe nie miały tak niskiego stanu kursu.

„Te same koła spekulantów, które na rynku warszawskim przed miesiącami kurs rubla dla własnej korzyści śrubowały w górę, mimo opisanych stosunków podtrzymują sztucznie kurs ponad 200 przez to, że w handlu przyjmuje się tylko całkiem beznaganne banknoty, które nie są nawet ani pohnięciem igły uszkodzone.

„Osobliwie o ile papierki są do

ja się w stanie wytartym i lichym, stają się przez ten stan rzeczy ruble papierowe, będące w obiegu w kraju bezwartościowym kawałkiem papieru. Ruble już nie są więcej środkiem płatniczym, lecz tylko przedmiotem handlu.

Mimo to handlarze usiłują uszkodzić ruble ciągle puszczając wśród publiczności, która przez takie ruble musi utracić swoje pieniądze.

I oto przypomnieć można, że Rosja już raz, w roku 1839 była zmuszona manifestem wartość swoich pieniędzy papierowych obniżyć w stosunku, od 3 i pół do 1, gdy od czasu wojny z Napoléonem (1812) pieniądze te były zdewaluowane.

W roku 1843 obniżenie w wartości pieniądze papierowe zostały wymienione na bilety kredytu państwowego, ale i te dorównywały w wartości pieniądзом metalowym tyl-

ko do wojny krymskiej (1853—1856). Rosyjskie pieniądze papierowe były potem mniej wartościowe aż do roku 1897, gdy rząd rosyjski przeszedł do waluty złotej i wartość dawniejszych rubli złotych obniżył na dwie trzecie.

Jeżeli przeto już podczas całego IX wieku stosunki waluty były niezdrowe, to obecnie zagraża im katastrofa.

DOKTOR MEDYCYNY
Paweł Broniatowski
w CZEŃSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 307—

Kantier służby ul. Teatralna 45, (w podwórzu) poleca: kucharki, pokojowe, gospodynie, siałki.

Lekarz Dentysta
Stefan Barylski
ul. Panny Marji Nr. 49
przyjmuje od 10—1 i 3—7
Ceny przedwojenne.

Kapusta biała
czysto obrana 6 mk. pud.
Wiadomość w sklepie
J. Kurka ul. P. Marji № 29

Nowootworzony chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje po cenach umiarkowanych różnego rodzaju używane meble: pianina, maszyny do szycia i t. p. ul. Panny Marji № 73 obok parku przyjmując w komis.—

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.
Program od wtorku 6 do niedzieli 11 listopada r. b. włącznie.

KLEJNOTY MADONNY

Sensacyjny dramat w 6 dużych częściach w roli głównej słynny Robert Warwick.
3-ci obóz Amerykańskiej serii Worlds.

NIEBYWAŁA SENSACJA!   Rad program: NIEBYWAŁA SENSACJA!

Uroczyste wprowadzenie Rady Regencyjnej

Warszawa dnia 27-go Października 1917 roku.

Anons: w czwartek z powodu wynajęcia sali kinematograf, czynny nie będzie w sobotę dnia 10 b. m. kinematograf czynny od godziny 4-ej popoł. do godziny 7 popoł. wieczorem.

Dla dzieci wejście wzbronione.

Orkiestra koncertowa pod dyktando M. SZULCA. Szczegóły w programach i afiszach.

Teatr „Ludowy”
Krakowska № 13.

w Niedzielę dnia 11 Listopada
Odegrana będzie krotokhwiła
ludowa w 3-ch aktach
ze śpiewami i tańcami.

Maciek Samson

Rzecz dzieje się na wsi pod Krakowem.
— Orkiestra własna —

Początek o godzinie 7:45 i pół
Ceny miejsc od 2 mk. do 50. fen.
Bilety w kasie teatru.

Teatr „ODEON”   Program od środy 7 do poniedziałku 12 Listopada.

Dzisiaj niebywała sensacja!

Żółty Paszport

Wielki, sensacyjny dramat w 6-ciu aktach. W roli głównej słynna **Klara Jung**.
Treść osnuta na tle prześladowań i pogromów ludności żydowskiej przez były rząd carski w Rosji.

Akt 1-y: Lokaj-agentem ochrony. | Akt 2-i: Pogrom w Kijowie. | Akt 3-i: Żółty bilet.
Akt 4-y: W drodze do Ameryki. | Akt 5-ty: W New-Jorku. | Akt 6-ty: Ostatni Szantaż.

Pomimo bardzo kosztownej dzierżawy obrazu Ceny miejsc zwykłe.

Anons: W krótko wystawimy najwybitniejszego arcydzieła filmowe roku bieżącego: **Najnieochaźsza z żon Machabady** dramat indyjski, odznaczony 1-ą nagrodą na konkursie w Kopenhadze.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Alojzego Sajzberga**. — Szczegóły w programach.

Zawiadomienie.

W dniu 11 listopada r. b. o godz. 4 p. p. odbędzie się ogólne zebranie członków Stow. Kupców Polskich. W razie nie przybycia dostatecznej liczby członków, następne zebranie odbędzie się w tymże dniu o godz. 5 po poł.

Bilans od dnia dzisiejszego jest wywieszony w lokalu Stowarzyszenia. Zawiadamiając o powyższem uprzejmie prosi się p. p. członków o jaknajliczniejsze przybycie.

Zarząd.

Zginął paszport wyd. przez Naczelnika powiatu Częstochowskiego na imię Jana Leśniczka. 1028—

Przebiega stolarzy, cieśli, mularzy i z szrotkarzy Wiad. ul. Panny Marji 57 u Blaszczykowskiego. 1025—

Futro (szopy) do sprzedania ul. św. Barbary № 2 Zborowski. 1024—

Zginął w sobotę między 5-6 wieczorem, dnia 3. b. m. na ul. Kościuszki lub Stradomskiej, pamiatkowy złoty krzyżyk z łańcuszkiem. Upraszam uczciwego znalazcę odnieść na ul. Kościuszki 52, za wynagrodzeniem Mk. 20. 1026—

Potrzebny stróż pensja mk. 50 Piłkna 6. 1018—

Płasek do zabrania bez zapłaty z podwórza przy ulicy Dojazd Nr. 28 furmankami, można i tańszą 1005—

Do sprzedania osada 30-to morgowa oraz młyn z zabudowaniami, Wiad. Stradom 9 Wincenty Ciurpus. 1028—

Nawóz oddam za słomę. Płomiński, Teatralna 8. 1019—

Beczność!!!   Beczność!!!

NAGWIADZKĘ

Podaje darmo do każdego tuszka fotografii lub pocztówek portret zakład mój urządzony jest według najnowszych wymagań techniki. Pomimo droższymi artykułów fotograficznych ceny pozostały bez zmiany. Pierwszorządny skład fotograficzny p. f. „Apollo” Częstochowa ul. Panny Marji 22. 0277—